

Hinder för att söka hjälp för alkoholproblem

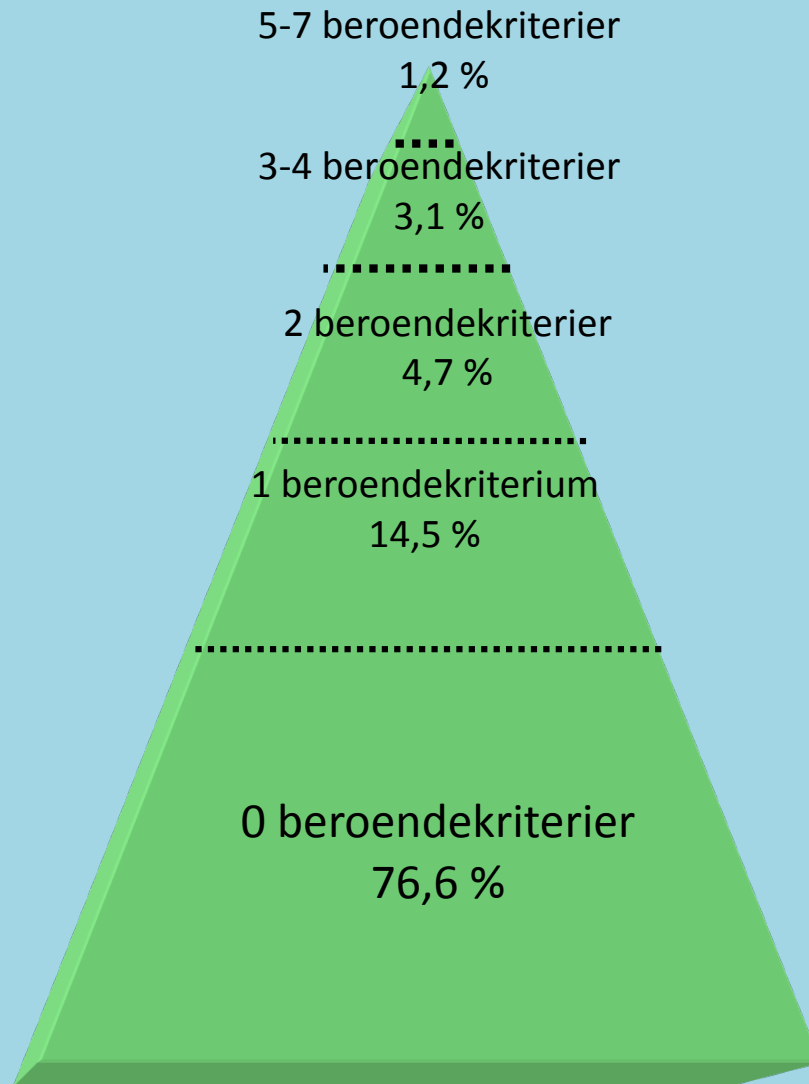
Sven Andréasson
HFS, Ersta, 2 okt 2013

✧ Epidemiologi:

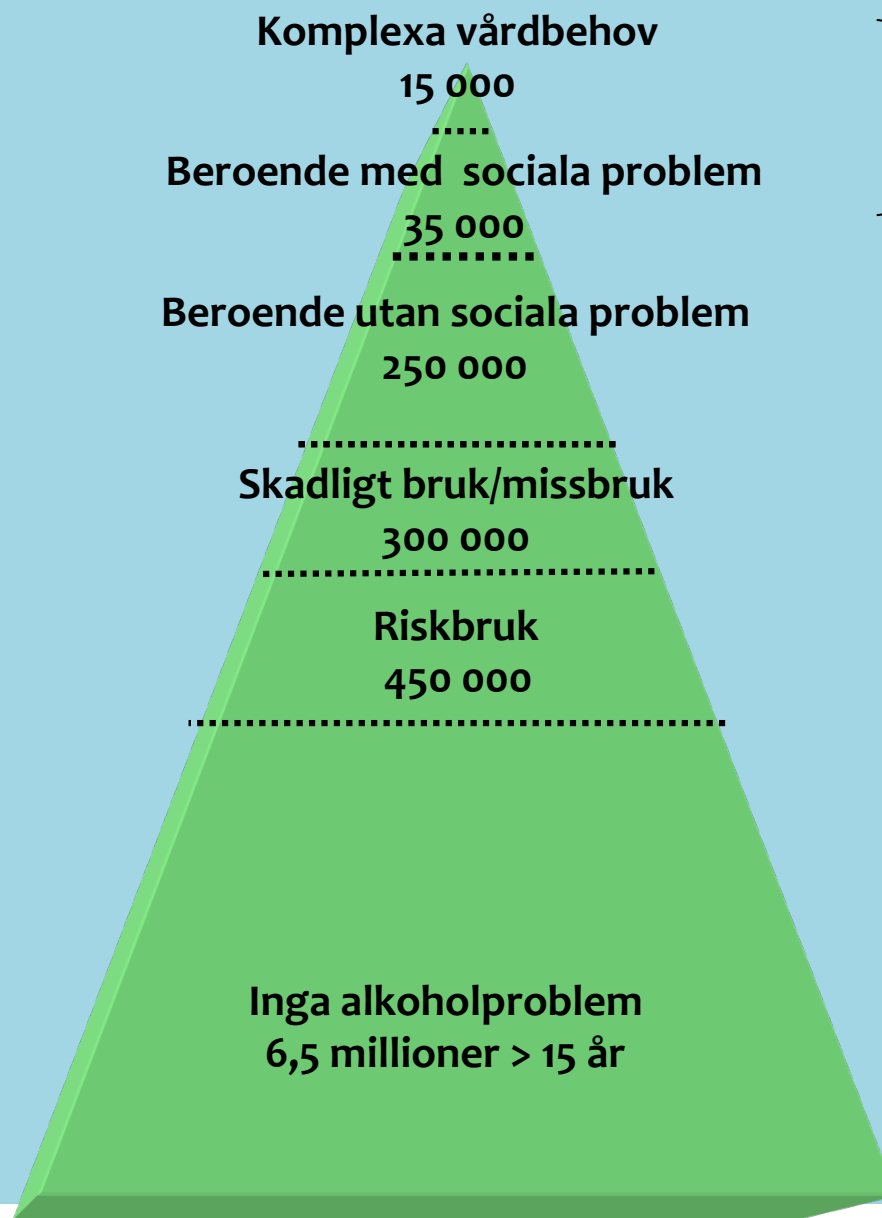
Ett gäng typiska alkoholister

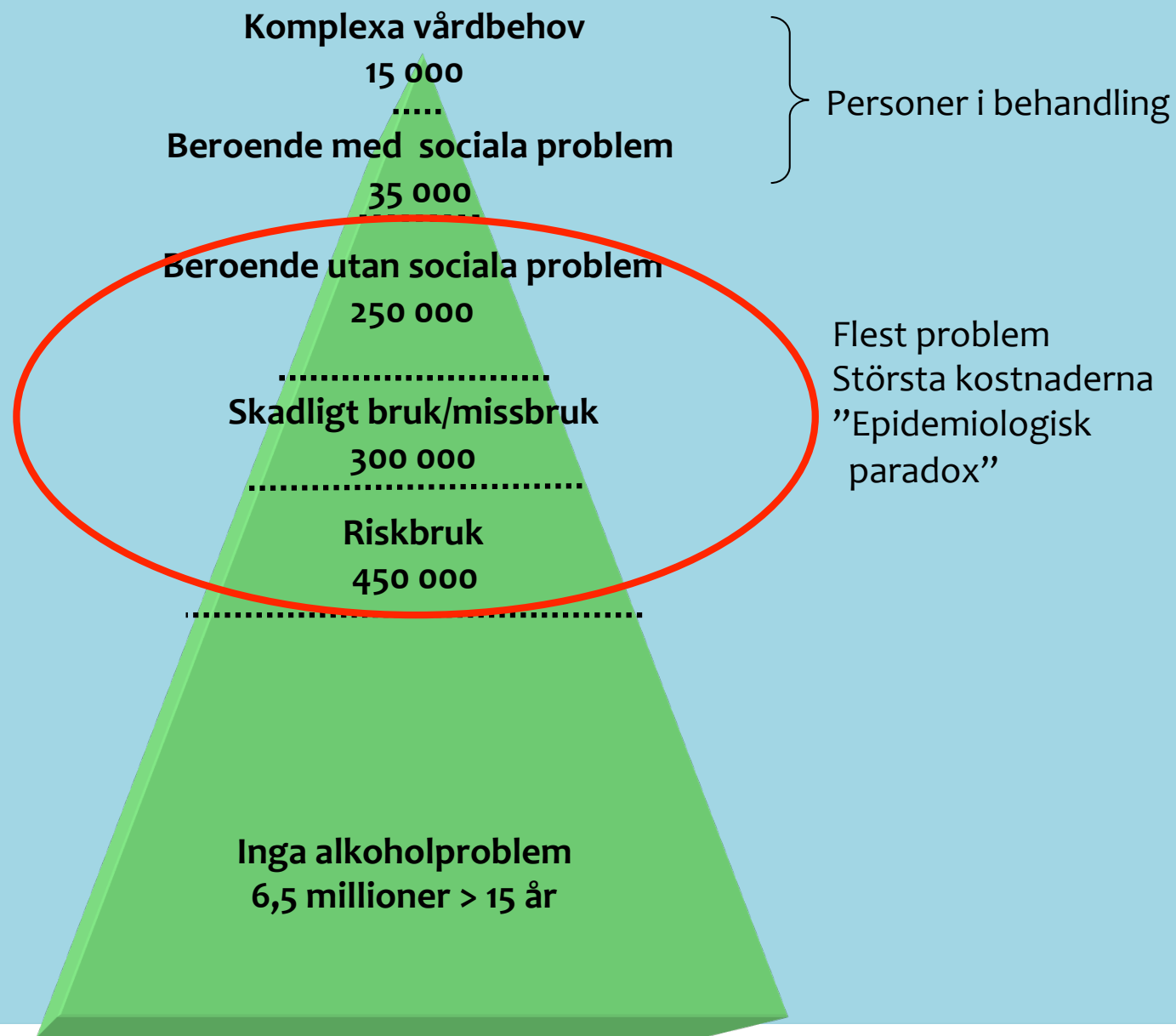
Epidemiologin: Alkohol problem i Sverige

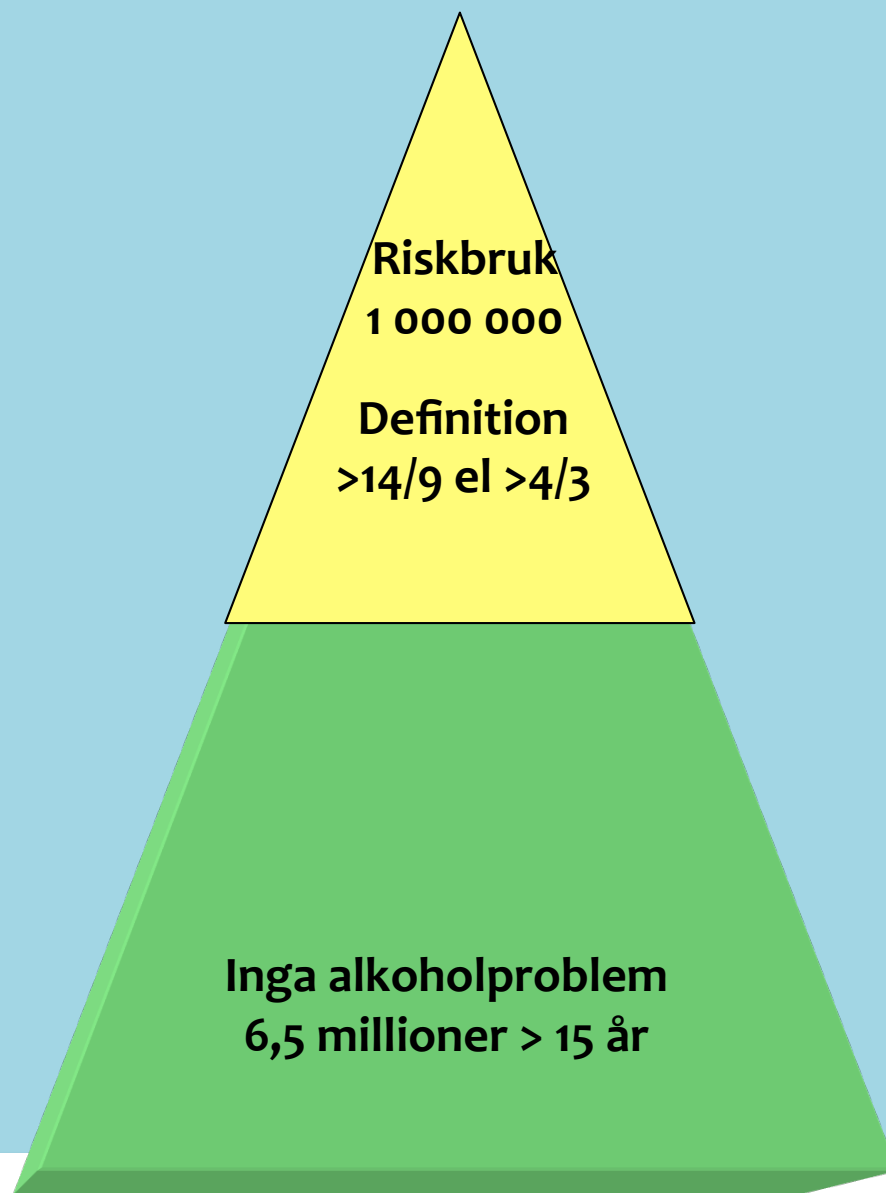
Andréasson et al, Alcohol 2013

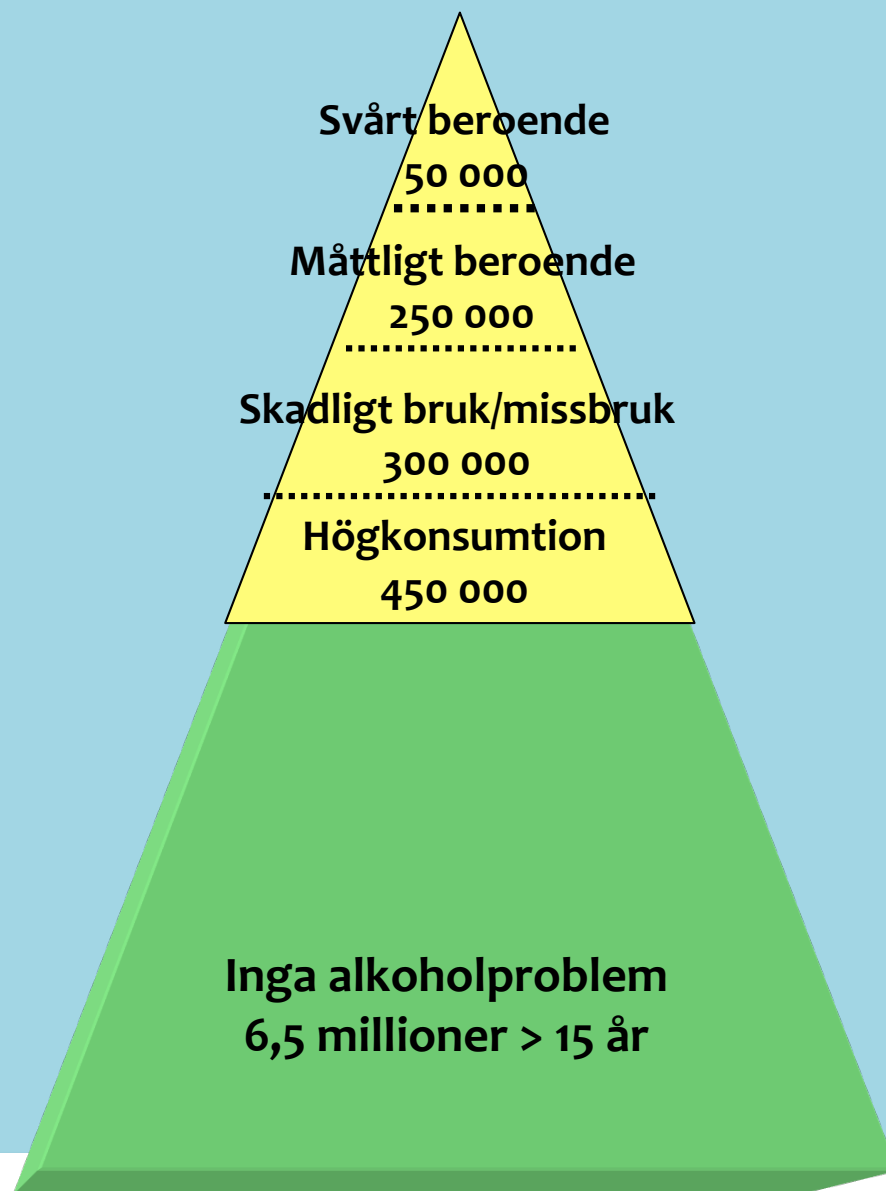
} Personer i behandling

Riskbruk

Riskbruk: olika nivåer

Beroende – stor heterogenitet

Två grupper:

- Liten grupp med svåra problem, ca 50 000:

ca 50% nås av vården

Utmaningen: utveckla behandlingsmetoderna;

hittillsvarande insatser otillräckliga: hemlösa, psykiskt sjuka

- Stor grupp med begränsade problem, ca 600 000:

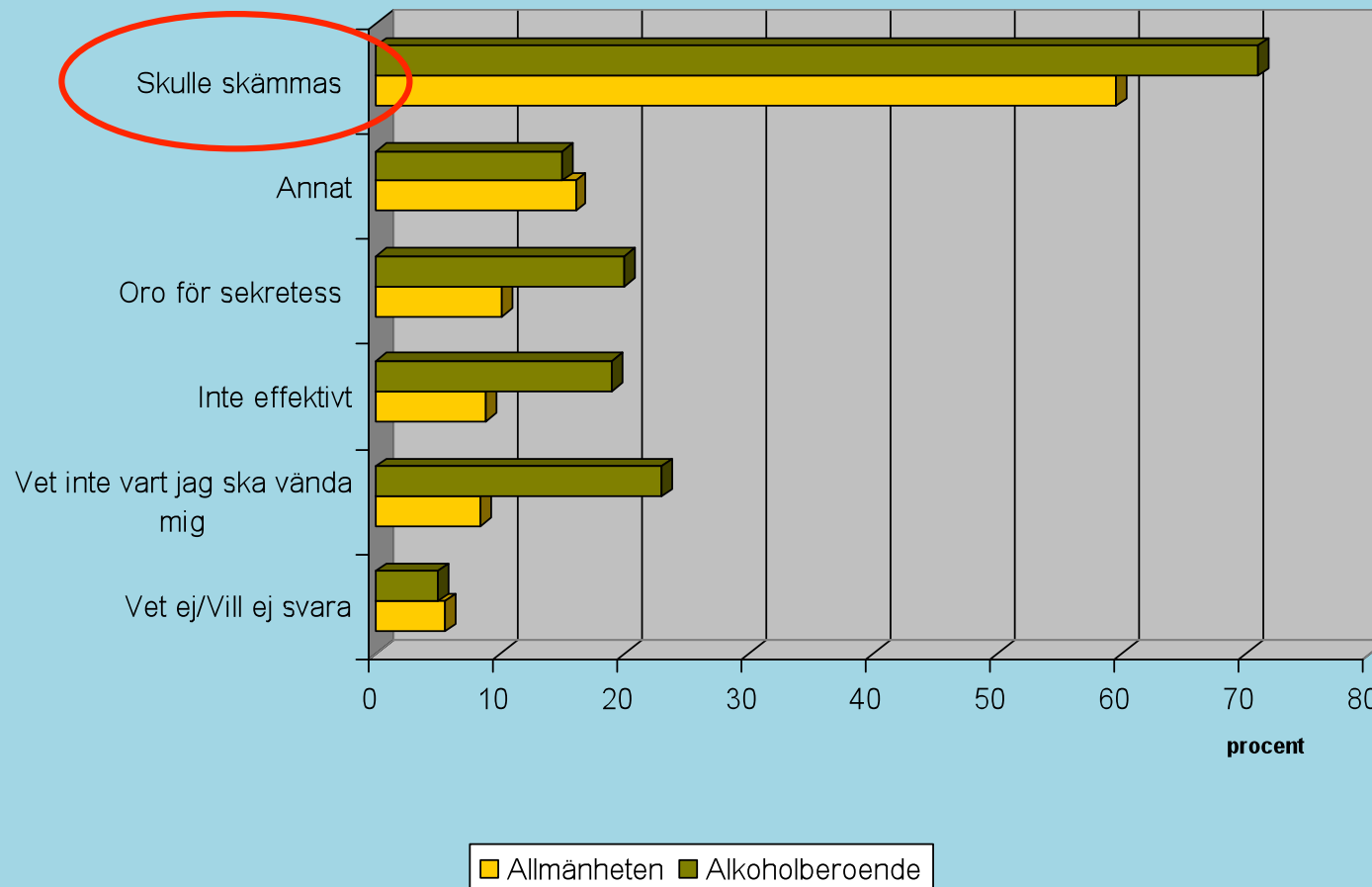
ca 10% nås av vården

Utmaningen: normalisera behandlingen av beroendeproblem;

jämställ med andra hälsovådliga beteenden: primärvård, FHV

Varför kommer de inte?

”Det händer att personer med alkoholproblem inte söker vård självmant.
vilken anledning tror du är den vanligaste?”

Kommunikationsforskning

Hur ser människor med riskkonsumtion på sitt drickande – och vilken hjälp vill de ha?

Bekymrade – men inte tilltalade av tillgängliga behandlingsalternativ

Fokusgrupper: 4 teman

1. Alkohol som social aktivitet

- förväntat beteende
- socialt tryck att dricka

2. När blir drickandet ett problem

- sociala normer
- reaktioner från vänner & familj
- sköta jobbet
- oro för hälsan: kommer ej upp

3. Barriärer till behandling

- stigma
- förlika sig med stereotypen av en parkbänksalkis
- acceptera att man är en loser
- krav på helnykterhet

4. Bedömning av behandlingsalternativ

- i allmänhet liten kunskap om behandlingsalternativ
- internet alternativ sågs inte som effektiva
- personliga möten föredrogs
- negativ syn på farmakologisk behandling (Antabus)
nya mediciner Naltrexon, Campral okända
- AA: delade uppfattningar; flertalet föredrog att träffa en specialist
- primärvård: positivt, men osäker på kompetensen

Tomrum mellan allmän information och specialistvård svårt att navigera sig fram till relevant hjälp.

Synen på alkoholproblem och vård

Stigma: Problem med alkohol är mycket stigmatiserade. Söka vård innebär svaghet, att man är en loser

Kan inte identifiera sig med utslagna missbrukare

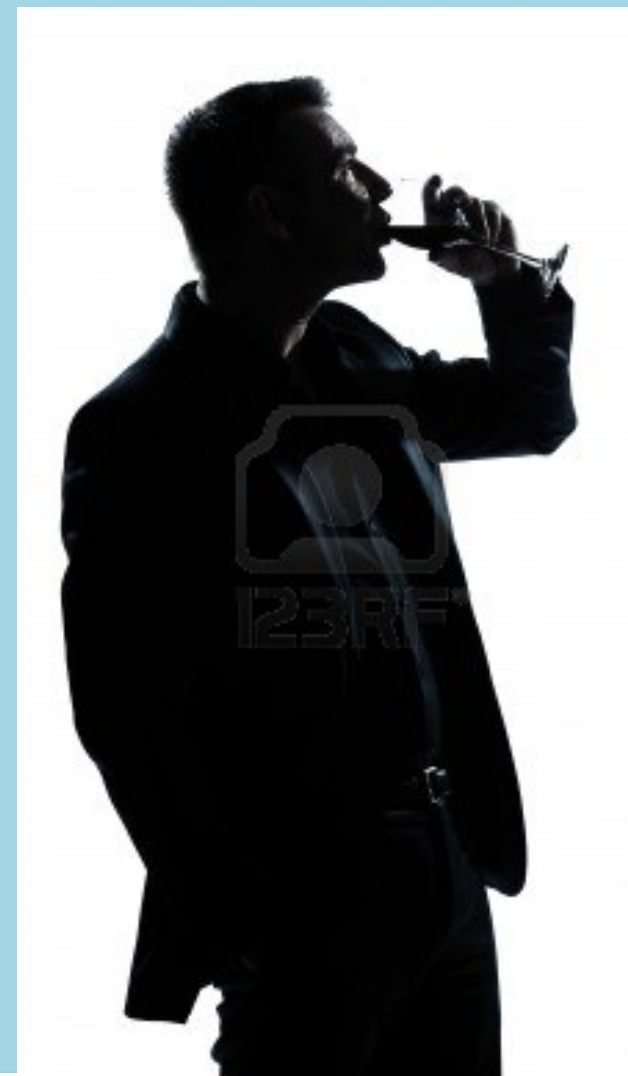
Accepterar inte vårdens begrepp och etiketter

Sjukvården

Många anser att läkarmottagningar, vårdcentraler och företagshälsovården är instanser som kan utnyttjas bättre

En huvuduppgiften för vården: reducera stigma

- Skapa fler möjligheter att få hjälp anonymt
 - Webben, appar, telefonhjälp linjer
- Gör specialistvården mer attraktiv
 - Miljö, bemötande
- Erbjud hjälp i vardagssjukvården
 - Primärvården, företagshälsovården

Argument för att behandla alkoholberoende i primärvård

1. Alkoholberoende är vanligt

Kan inte enbart behandlas i specialistvård

⇒ Första linjens sjukvård

2. Många riskbrukare som identifieras är alkoholberoende

3. Alkoholberoende kan behandlas i primärvård

✧ Behandlingsforskning:

Vad fungerar för vem?

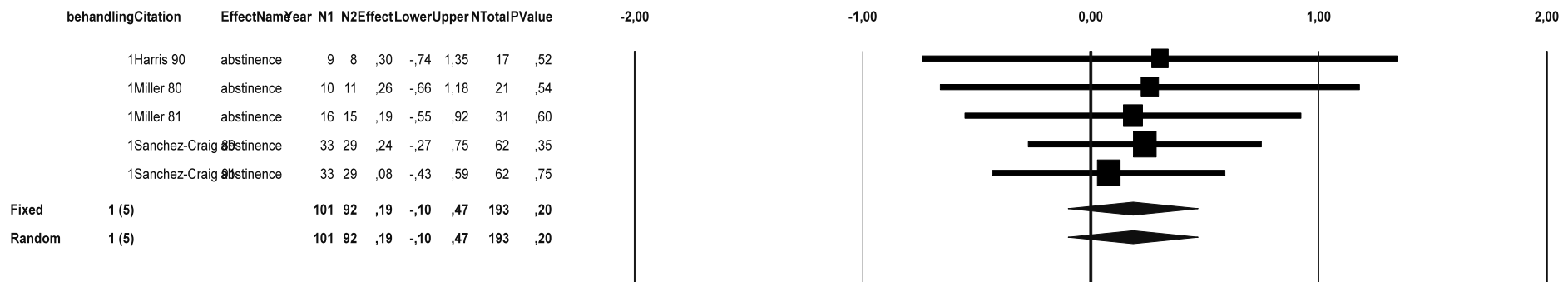
★ Kort behandling optimal
för den stora majoriteten

Begränsad behandling effektiv

- Provtagning med feed-back och rådgivning
- 3-4 samtal (15 min) med motivationsinriktning
- Självhjälp/biblioterapi

Biblioterapi: behandlingseffekt likvärdig eller större än omfattande behandling för patienter med måttlig problemtyngd

15-metoden

1:
Screening
Kort intervention

2:
**Fördjupad
bedömning**
”Hälsokoll Alkohol”

3:
a) Farmakologisk beh
b) Samtalsbehandling
”Guide till bättre alkoholvanor”

➔ Vid utebliven förbättring: hänvisa till beroendespecialist

Konferens om ny metodik för
behandling av alkoholproblem

15 november
World Trade Center
Stockholm

Mer info på
www.riddargatan1.se

NYA GREPP I ALKOHOLVÅRDEN

HUR NÅR VI FLER MED ALKOHOLBEROENDE?

Kan behandling för alkoholberoende

- utföras av den breda sjukvården, exempelvis primärvård och företagshälsovård?
- kräva korta insatser?
- vara kostnadseffektiv?
- ha kontrollerat drickande som mål?

Välkommen att delta när Riddargatan 1 bjuder in till nationell konferens om effektiva, vetenskapligt baserade metoder för behandling av alkoholproblem.

Ledande internationella och svenska forskare och praktiker beskriver ett nytt okonventionellt sätt i arbetet med alkoholproblem.

Lyssna till bland andra Jim McCambridge, Nick Heather, Ann-Sofie Bakshi, Agneta Öjehagen och forskargruppen på Riddargatan 1.

Datum, tid, plats

Fredag 15 november 2013 kl 10:00-16:00
World Trade Center, Klarabergsviadukten 70, Stockholm

Anmälan

Anmälan sker senast den 31 oktober 2013 på
<http://www.conferencemanager.dk/riddargatan1>

Viktiga teman för dagen är hur man kan sänka tröskeln för att söka behandling och hur effektiv behandling kan genomföras i primär- och företagshälsovård.

RIDDARGATAN 1 - MOTTAGNINGEN FÖR ALKOHOL OCH HÄLSA